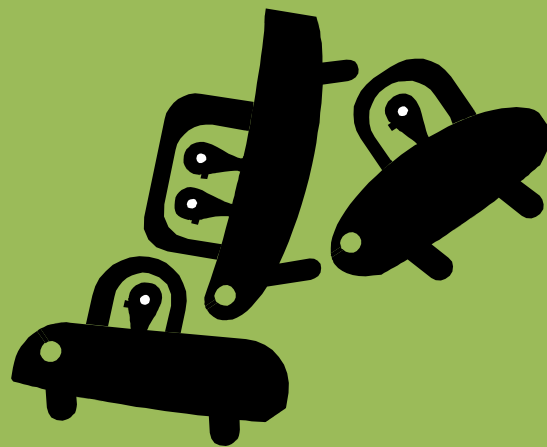

Vågå – eit trygt lokalsamfunn

Kommunedelplan for trafikktryggleik 2018 – 2021 VÅGÅ KOMMUNE

Innhald:

1. Innleiing **s2**
2. Visjon og målsetting **s3**
 - 2.1 Visjon **s3**
 - 2.2 Målsetting **s3**
3. Organisering og trafikktryggleiksarbeid **s3**
 - 3.1 Organisering i kommunen **s3**
 - 3.2 Organisering på nasjonalt- og fylkesnivå **s3**
4. Oversikt **s4**
 - 4.1 Vegnettet **s4**
 - 4.2 Status for ulykker **s5**
5. Innsatsområde, tiltak og ansvarleg **s8**
 - 5.1 Trafikkopplæring i barnehage **s8**
 - 5.2 Trafikkopplæring i grunnskulen **s9**
 - 5.3 Helsetenesta **s10**
 - 5.4 Eldre og funksjonshemma **s10**
 - 5.5 Andre risikogrupper **s10**
 - 5.6 Liste over førebyggjande tiltak med ansvarsfordeling **s11**
 - 5.7 Trafikktryggleik som ein del av HMS i arbeid i kommunen **s12**
6. Fysiske tiltak etter prioritering **s13**

1. Innleiing

Trafikktryggleiksplanen for Vågå kommune skal vera ei forankring og eit hjelpemiddel slik at trafikktryggleik alltid er med i kommunens arbeid, samt ei god hjelp for prioritering av tiltak som er ynskjelege å få gjennomført i og for kommunen.

Vågå kommune vil på bakgrunn av denne planen ha eit godt grunnlag for trafikktryggleiksarbeidet i planperioden. Planperioden er sett til 4 år, dette er gjort med hensikt slik at vi følger tidsperspektivet til FTU.

I utarbeidinga av planen har drøftingsgruppa teke utgangspunkt i dei mjuke og mest sårbare trafikantane. Der kan ein nemne spesielt barn, eldre og funksjonshemma. Vågå kommune klarar ikkje å fange opp alle stader der det kan oppstå farlege situasjonar i trafikken, så kommunen har sjølv sagt teke i mot innspel frå innbygarane.

Vågå kommune har hatt som mål å bli godkjent som trafikksikker kommune. Dette er eit kvalitetsstempel som syner at Vågå aktivt arbeider for å klare å nærme seg den velkjende nullvisjonen som inneber at ingen skal bli drepne eller hardt skadde i trafikken.

For at Vågå kommune skal ha eit slik stempel så må følgjande vere på plass:

- ✓ Kommunen har forankra ansvaret for trafikktryggleiksarbeidet hos ordførar og rådmann. Delansvar kan ligge hos den enkelte etatsleiar.
- ✓ Kommunen har eit utval med ansvar for trafikktryggleik.
- ✓ Kommunen har innarbeidd trafikktryggleik i HMS/internkontrollsystemet som inneheld reglar for reiser og transport i kommunens regi, og ved kjøp av transporttenester.
- ✓ Trafikktryggleik er eit årleg tema i kommunens arbeidsmiljøutval (AMU).
- ✓ Kommunen har oppdatert oversikt over trafikkulykker og trafikkuhell (materielle skader) i kommunen.
- ✓ Trafikktryggleik er ein del av kommunens folkehelsearbeid.
- ✓ Kommunen har ein trafikktryggleiksplan. Planen har rullerings- og rapporteringsrutinar. Planen ivaretek både trafikantretta og fysiske tiltak.
- ✓ Kommunen har eit godt system for å behandle søknadar om skyss pga. særleg farleg skuleveg.
- ✓ Kommunen har oppfylt kriteriane for den enkelte sektor.

Ved inngåing av ei intensjonsavtale med Trygg Trafikk, Statens Vegvesen og Oppland fylkes trafikksikkerhetsutvalg (FTU) gjekk Vågå kommune god for at dette er på plass.

2. Visjon og målsetting

2.1 Visjon

Vågå kommune har likt med Oppland fylkeskommune, nullvisjon. Det inneber at ingen skal bli hardt skadde eller drepne i trafikken i Vågå.

2.2 Målsetting

Målet med denne planen er å førebygge ulykker og sikre tryggare ferdsel. Denne målsettinga inneber både fysiske og haldningsskapande tiltak.

3. Organisering av trafikktryggleiksarbeid

3.1 Organisering i kommunen

Kommunen kan sjølv finne ut kva måte dei ynskjer å organisere trafikktryggleiksarbeidet. I Vågå kommune ligg det overordna ansvaret hjå kommunestyret, og oppfølginga av planen ligg sjå rådmannen. Kommunen har etablert ei trafikktryggleiksgruppe der alle sektorane har med ein representant, i tillegg til ordførar og rådmann.

- Styrar har ansvar for oppfølging i barnehagane
- Rektorane har ansvar for skulane.
- Flyktningkonsulenten i samarbeid med vaksenopplæringa har ansvar for oppfølging i introduksjonsprogrammet.
- Tenesteleiar innanfor helse og omsorg har ansvar for oppfølging innanfor sine område.
- Tenesteleiar Teknisk sektor har ansvar for oppfølging av vegnettet i samarbeid med fylke og vegvesen.
- Leiarane i elderrådet kjem med synspunkt til trafikkgruppa og tek dette vidare til dei på 65+

Når ein kommune er godkjent som trafikksikker kommune kan det søkjast om midlar til FTU og SVV for å utføre haldningsskapande og fysiske tiltak. Dersom Vågå kommune skal få innvilga tilskotsmidlar må det gjerast vedtak på budsjett før søknadar vert sendt.

3.2 Organisering på nasjonalt- og fylkesnivå

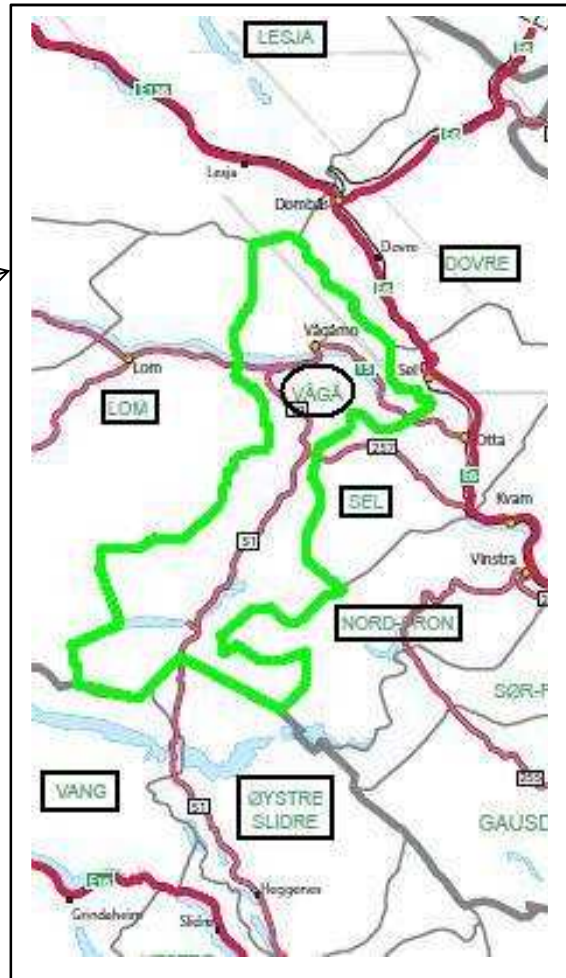
Samferdselsdepartementet har eit overordna ansvar for trafikktryggleiksarbeidet nasjonalt. Vegdirektoratet er eit fagorgan for trafikktryggleiksarbeidet, og har eit overordna ansvar for vegplanlegging, vegbygging, føraropplæring m.m.

I fylkessamanheng har fylkeskommunen ansvaret for å samordne trafikktryggleiksarbeidet i fylket. I Oppland er dette lagt til Oppland fylkes trafikktryggleiksutval (FTU).

4. Oversikt

Vågå kommune ligg i Oppland fylke og har eit areal på 1326km², kommunen har eit folketal på om lag 3700. Kommunen har felles grenser med Nord-Fron, Øystre Slidre, Vang, Lom, Lesja, Dovre og Sel.

4.1 Vegnett

Det offentlege vegnett i kommunen er fordelt på riks-, fylkes- og kommunal veg. Desse er fordelt på følgjande måte:

Vegnett i Vågå	
Riksvegar	33km
Fylkesvegar	132km
Kommunevegar	85km

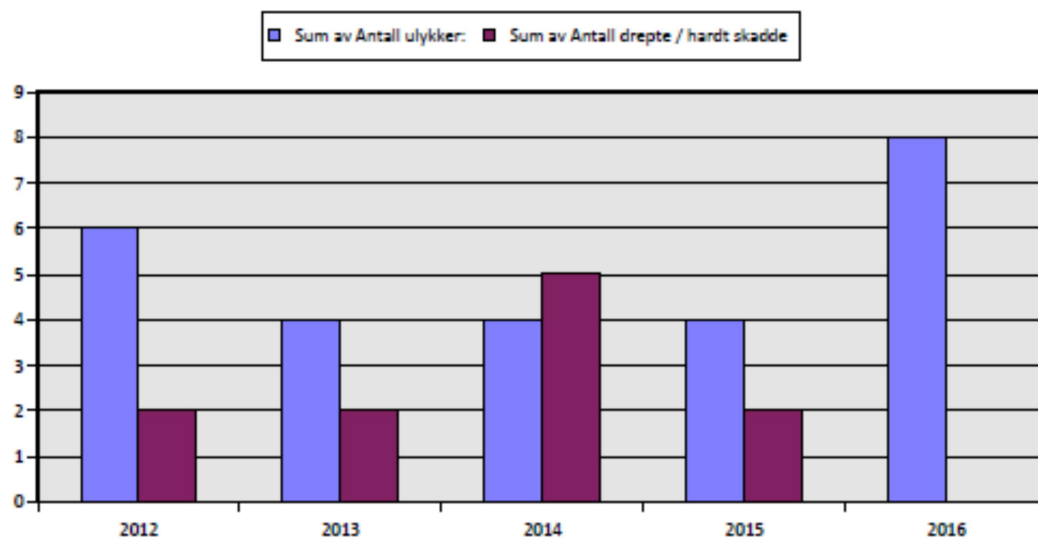

4.2 Status for ulykker

På bakgrunn av dei politirapporterte ulykkene som skjedde i perioden frå 2012 til 2016 var det rapportert totalt 26 trafikkulykker med personskade i Vågå. I desse ulykkene vart 2 drepen og 36 skadde. 9 av desse vart hardt skada.

Antall ulykker fordelt årstall

År	Antall ulykker	Antall drepte/skadde	Antall drepte	Antall hardt skadde	Antall lettere skadde
2012	6	9	0	2	7
2013	4	5	1	1	3
2014	4	8	0	5	3
2015	4	5	1	1	3
2016	8	11	0	0	11
Sum	26	38	2	9	27

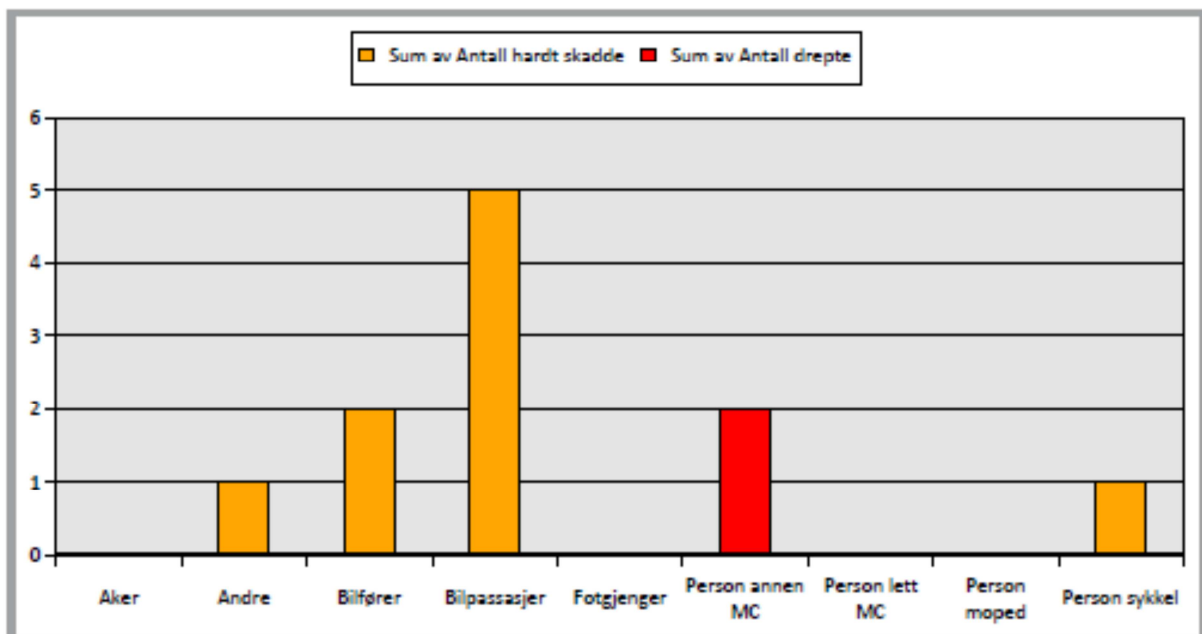

Her er ei oversikt over kva trafikantgruppe som er mest utsett.

Trafikantgruppe - skadegrad

Trafikantgruppe	Antall dreptø/skadde	Antall drepte	Antall hardt skadde	Antall lettere skadde
Bilfører	18	0	2	16
Bilpassasjer	12	0	5	7
Person lett MC	0	0	0	0
Person annen MC	6	2	0	4
Person moped	0	0	0	0
Person sykkel	1	0	1	0
Fotgjenger	0	0	0	0
Aker	0	0	0	0
Andre	1	0	1	0
Sum alle	38	2	9	27

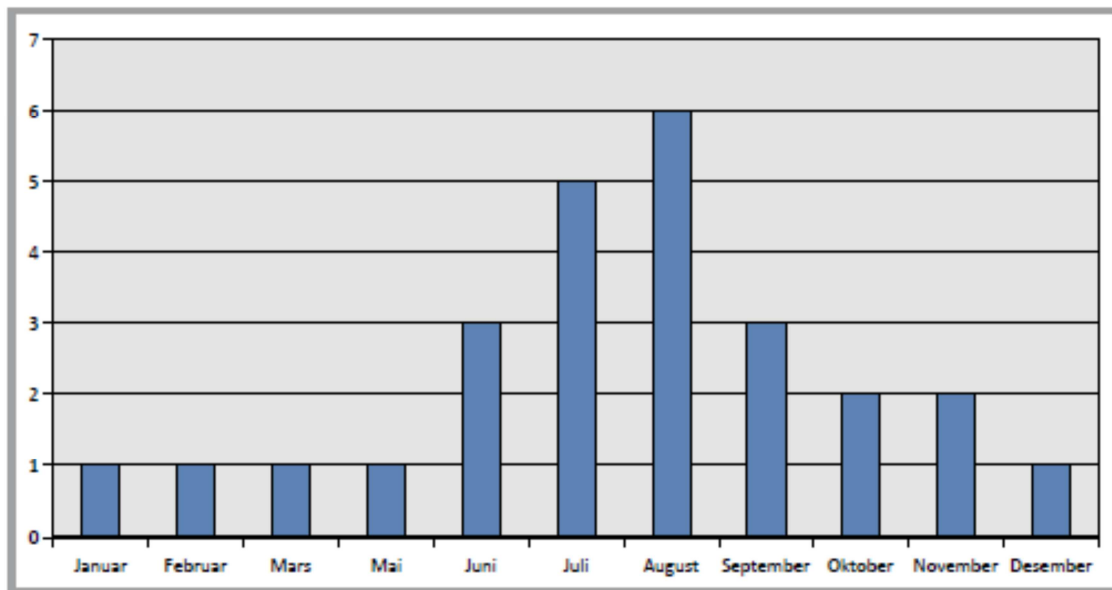

Her ser ein at det er mest ulykker i månadene juni, juli og august.

Antall ulykker fordelt måned

Måned	Antall ulykker	Antall drepte/skadd	Antall drepte	Antall hardt skadd	Antall lettere skadd
Januar	1	1	0	1	0
Februar	1	2	0	1	1
Mars	1	1	0	0	1
Mai	1	3	0	0	3
Juni	3	3	1	0	2
Juli	5	5	1	1	3
August	6	11	0	5	6
September	3	6	0	0	6
Oktober	2	3	0	0	3
November	2	2	0	1	1
Desember	1	1	0	0	1
Sum alle	26	38	2	9	27

Kjelder: Ulykkesstatistikk, kommunar i Oppland – Utarbeida av Oppland fylkeskommune

|

5. Innsatsområde, tiltak og ansvarleg

Vågå kommune har ein sektorstruktur som består av: Helse og omsorg, Kultur og oppvekst, Felles landbrukskontor med Sel kommune, Felles tenester og Tekniske tenester.

I hovudsak har det vore tre sektorar som har vore involvert i denne planen, dette har vore Helse og omsorg, Kultur og oppvekst og Tekniske tenester.

I denne trafikktryggleiksplanen har det vore samarbeid på tvers av desse sektorane, dette har vore gjennomført for å få eit breiare innblikk i kva som går føre seg og kva som skal vera satsingsområde. Sjølv om det er samarbeid på tvers av sektorane har den enkelte tenesteleiaren ansvaret for at trafikktryggleiksarbeidet blir følgt på sitt fagområde.

Då ein gjekk i gang med å utarbeide denne planen gjekk kvar sektor gjennom sitt fagområde for å få stadfesta kva arbeid som i dag blir utført. Når ein fyrst fekk oversikt på dette kunne ein klare å utvikle dette arbeidet vidare i positiv retning for kommunen.

5.1 Trafikkopplæring i barnehage

Dei kommunale barnehagane ligg under Kultur- og oppvekstsektoren.

Barnehagane skal i samarbeid og forståing med heimen vareta barnas behov for omsorg og leik, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Frå samfunnets side blir det forventa at barn frå 5 ½ års alder skal kunne ferdast på skuleveg. Difor må trafikktryggleik og trafikkopplæring innførast som ein del av barnehagens omsorgs- og opplæringsarbeid. Å ha omsorg for barn inneber å styrke barns moglegheiter til å meistre sine omgjevnadar, og å rettleie med tanke på framtidlege situasjonar.

Styrrar har ansvaret for at barnehagens årsplanar for trafikk blir følgd. Styrrar har ansvaret for at trafikktryggleik er ein del av internkontrollsystemet, at rutinar blir følgd og at alle tilsette er kjend med reglane.

Kvar barnehage har trafikkopplegg utarbeidd av Trygg trafikk, Tarkus, og nyttar dette ved behov. Fleire av personalet er kursa i dette opplegget.

Kriterium trafikksikker kommune barnehage:

- ✓ Trafikkopplæringa til barnehagen blir integrert som ein del av omsorgs- og opplæringsarbeidet og blir nedfelt i årsplanen til barnehagen.
- ✓ Barnehagen stiller krav til busselskap og drosjar om belte og trafikksikker åtferd når ein kjøper transporttenester.
- ✓ Dei tilsette i barnehagen kjenner rutineane for handtering av uventa faresituasjonar og hendingar på turar.

✓ Barnehagen har utarbeidd rutinar for å vareta tryggleiken på turar til fots og med bil eller kollektivtransport.

Trafikkopplæringa i barnehagen

- ✓ Barna lærer trafikkreglane for fotgjengarar.
- ✓ Barna lærer å bruke sansane sine i trafikken.
- ✓ Barna lærer å bruke bilbelte, sykkelhjelm og refleks.

Samarbeid mellom barnehage og heim

- ✓ Barnehagen har rutinar for å vareta tryggleiken til barna ved parkeringsplassen og porten til barnehagen. Desse rutinane blir gjennomgått årleg med foreldre og tilsette.
- ✓ Barnehagen oppfordrar foreldra til å sikre barna på veg til og frå barnehagen.
- ✓ Trafikktryggleik og trafikkopplæring er årlege tema på foreldremøte.

5.2 Trafikkopplæring i grunnskulen

Grunnskulen ligg under Kultur og oppvekstsektoren.

Trafikk er ein viktig del av skulebarnas kvardag. Skulen har saman med foreldra ansvaret for å gi barna ei god trafikkopplæring slik at dei kan ferdast trygt i trafikken.

Trafikkopplæring må sjåast på som ei livslang læringsprosess. Det er difor nødvendig å legge trafikkopplæringa inn i opplæringa på alle klassetrinn. For at ein skal lykkas er det nødvendig med eit godt samarbeid mellom heim og skule.

Kommunens leiing har ansvaret for at opplæringslova blir følgd. Leiinga har også ansvaret for at måla i kunnskapsløftet blir gjennomført.

LÆREPLANVERKET FOR KUNNSKAPSLØFTET:

Inneheld kunnskapsmål om trafikk etter 4., 7. og 10 trinn.

Kompetansemål etter 4. trinn:

- Eleven skal kunne følge trafikkreglar for fotgjengarar og syklistar.

Kompetansemål etter 7. trinn:

- Eleven skal kunne praktisere trygg bruk av sykkel som framkomstmiddel.

Kompetansemål etter 10. trinn:

- Gjere greie for korleis trafikktryggleiksutstyr hindrar og minskar skader ved uhell og uhende.
- Gjere greie for omgrepa fart og akselerasjon, måle størrelsane med enkle hjelpemiddel og gje eksemplar på korleis kraft er knytt til akselerasjon.
- Gjennomføre forsøk med ljøs, syn og fargar, beskrive og forklare resultatata.
- Gjere greie for korleis bruk av rusmiddel kan føyre til helseskadar og drøfte korleis den enkelte og samfunnet kan førebyggje helseskadane.

Kriterium trafikksikker kommune, skule:

- ✓ Skulen gir, i samarbeid med FAU, tilrådingar til føresette om sykling til skulen.
- ✓ Skulen har utarbeidd rutinar for å vareta tryggleiken på turar til fots, på sykkel, i bil og med kollektivtransport i regi av skulen.
- ✓ Skulen har gode rutinar for å sikre at dei tilsette følgjer planane.

Trafikkopplæringa i skulen

- ✓ Skulen har integrert trafikkopplæring i den lokale læreplanen/årsplanen i tråd med kompetansemåla i Kunnskapsløftet.

Samarbeid mellom skule og heim

- ✓ Skulen sin læreplan for trafikk er årleg tema på foreldremøte.
- ✓ Foreldre blir involverte i trafikktryggleiksarbeidet til skulen, til dømes gjennom foreldrearbeidsutvalet (FAU).

5.3 Helsetenesta

Kommunen har ansvar for førebyggjande helsearbeid ref. samhandlingsreforma

Helsestasjon – rettleie ved barnekontroll om utstyr og sikring av barn i bil.

Legetenesta – gje informasjon om faren ved kombinasjonen av legemiddel og bilkøyring.

Kriterium trafikksikker kommune, helsetenesta:

- ✓ Helsestasjonane har utarbeidd dokumentasjon for når og korleis trafikktryggleik blir integrert i møte med foreldre og barn.
- ✓ Kommunelegen er kjend med trafikktryggleiksarbeidet til kommunen.
- ✓ Kommunelegen medverkar til at fastlegane i kommunen har god nok kjennskap til vegtrafikklova § 34 og korleis ein kan bruke den til å redusere risikoen for trafikkulykker

5.4 Eldre og funksjonshemma

Auke oppslutning om 65+ (eldrerådet og frivilligsentralen)

Ta omsyn til universell utforming – framkjømd (prosjektlearane i kommunen)

Auke fokus på refleksbruk og verknad ved medikament og bilkøyring (eldrerådet)

5.5 Andre risikogrupper

Trafikktryggleik er tema i heilårig introduksjonsprogram samt trafikalt grunnkurs og utdeling av refleks.

Ulykkesutsett ungdom får tilbod om foredrag i trafikktryggleik, derav god trafikkultur, køyring under rus osv. eks-vis ein gong i året. (Politiet)

5.6 Liste over førebyggjande tiltak med ansvarsfordeling

Område	Tiltak	Ansvar	Når	
Barnehage	Barna lærer om trafikkreglar generelt	Styrar	Gjennom heile året	
	Lærer om sikring i bil, sykkelhjelm og refleks			
	Rutinar for å vareta barnas tryggleik ved barnehagens parkeringsplass og port.	Styrar saman med føresette.	1 g. pr. år	
	Foreldre blir oppfordra om å sikre barn på veg til og frå barnehagen.	Styrar saman med føresette.	1 g. pr. år	
	Føresette blir informert om Barne-hagens trafikktryggleiksarbeid.	Styrar saman med føresette.	1 g. pr. år	År
Skule	Trafikk er tema på foreldremøte	Rektor	Heile året	1-10
	Busstmøte	Rektor	September	1-7 kl
	Design av eiga refleks	Rektor	Haust	3 kl
	Sykkelprøva	Rektor	Vår	4 kl
	Trafikkveke med ulikt innhald på stega	Rektor	Vår	1-7 kl
	Gåprøva der 7 kl. er med som vaktar	Rektor	Vår	1-3 kl
	Syklar blir sjekka av lensmann	Rektor	Vår	1-7 kl
	Observatør bli sett på skulebussar	Rektor	Heile året	1-7 kl
	Møte med alle elevar som har skuleskyss med representant for sjåførane	Rektor	September	8-10 kl
	Observatør bli sett på skulebussar	Rektor	September	8 - 10 kl
	Politiet inne og orienterer	Rektor	September	10 kl
	Info-møte om øvingskøyring, samarbeid med biltilsynet	Rektor	Oktober	10 kl
	Politiet inne og orienterer foreldre til 10 kl.	Rektor	November	10 kl
	Trafikkdag på Hunderfossen	Rektor	Oktober	10 kl
	Valfag trafikk	Rektor	2t pr. veke	10 kl
	Helsetenesta	Rettleie om utstyr og sikring av barn i bil	Helsesystemer	Ved kontr.
Gje informasjon om faren ved kombinasjon legemidlar og bilkøyring		Lege	Ved kontr.	
Eldre og -funk.hemma	Ta omsyn til universell utforming	Prosjektlearane	Alltid	
	Informere om refleks bruk	Folkehelsekoord.	Haust	
	Informere om medikamentbruk og bilkøyring	Folkehelsekoord.	2 g. pr. år	
Innvandrarar	Innføring av trafikktryggleik ved intro.program	Flyktningkonsulent	2 g. pr. år	
	Tilbod om trafikalt grunnkurs	Flyktningkonsulent	1 g. pr. år	
Trafikkutsett ungdom	Foredrag trafikktryggleik, god trafikkultur køyring under rus osv.	NGVGS Otta	1 g. pr. år	

5.7 Trafikktryggleik som del av HMS i arbeid i kommunen

Det er laga ei eiga retningsline for tenestereiser som kommunen skal følgje.

Dei tilsette på Teknisk sektor som arbeider ute i og ved trafikkert veg har gjennomført kurs 1 arbeidsvarsling. Dette er eit lovpålagt kurs som alle skal ha om dei skal arbeide i og ved veg (kurs 1 i arbeidsvarsling, jr. HB 051).

Når Teknisk sektor kjøper tenester frå private aktørar som inneber arbeid i og ved veg, skal det forlangast skiltplan som varetek både mjuke og køyrande trafikantar (jr. HB 051) . Skiltplan skal vera godkjend og sikring skal vere på plass før arbeid blir sett i gang.

- Etiske retningsliner, bør ha punkt om oppførsel/haldning i trafikken. Dette vil naturlegvis handle om å oppfylle krav og plikter i vegtrafikklova (rus, fart, søvn, bruk av mobiltelefon), men det kan vere spesielle forhold som bør understreka.
- Glattkøyringskurs for tilsette i heimetenestene (+ ev. andre) fast ein gong i året.
- System for varsling til teknisk sektor når forhold som gjeld teknisk stand på kommunebilane bør utbetrast (m.a. dekk og ljós).

Kriterium trafiksikker kommune, teknisk sektor og planavdelinga:

- ✓ Kommunen har utarbeidd prioriteringsliste for fysiske trafikktryggleikstiltak på kommunal veg.
- ✓ Kommunen har utarbeidd prioriteringsliste for trafikktryggleikstiltak på fylkes- og riksveg.
- ✓ Kommunen har rutinar for å søkje fylkeskommunale midlar til fysiske trafikktryggleikstiltak.
- ✓ Kommunen har rutinar for å rydde snø og vegetasjon på skulevegar.
- ✓ Kommunen har rutinar for å kvalitetssikre trafikktryggleiken i samband med anleggsverksemd i kommunen.
- ✓ Kommunen har utarbeidd rutinar for å handtere innspel på trafikktryggleikstiltak frå andre etatar, organisasjonar og publikum.
- ✓ Trafikktryggleik skal vurderast og vektleggjast for alle nye byggjeområde ved utarbeiding av kommuneplanens arealdel.
- ✓ Trafikktryggleik skal vurderast og vektleggjast når reguleringsplanar blir behandla

6. Fysiske tiltak etter prioritering

Kommunale vegar etter prioritering.

	Tiltak/aktivitet	år	Ansvar	Samarbeidspartar	Evaluering	Kostnad
1	Ny gangbru med gang- og sykkelveg	2017 - 2018	Teknisk	SVV og Oppland fylkeskommune (støttemidler) Entreprenør	Tryggare veg til skule kultur og idrett.	5 000 000
2	Reparering og låsing av bommar til gangveg	2018	Teknisk	Entreprenør	Hindre unødvendig trafikk i bustadfelt.	100 000
3	Gateljos, sentrum og Bustadfelt.	2019	Teknisk	Statens vegvesen som vegeigar.	Bytte til led og betre ljøs. Trygg skuleveg.	?
4	Fjerning av vegetasjon Ved vegkryss	Kvart år	Teknisk	Uteseksjonen frå teknisk	Uteseksjonen Utfører fortløpande.	Eiga tilsette
5	Regulering av skule-Området.	Ofte	Rektor	Skulane og politi	Sette krav til foreldre meir kontroll	Eiga innsats

Fylkes- og riksvegar, planlagde/ønskjelege prosjekt.

Tiltak/aktivitet	Bakgrunn	Førespeila byggeår
Busslomme på Tessanden.	Betre trafikktryggleiken for mjuke trafikantar langs rv. 15.	2018 - 2021
Utbedre kryss RV 15 kryss FV 51. Randen.	Betre trafikktryggleiken og lagereit betre trafikkbilde, og eit meir oversiktleg kryss	2020 - 2021
Gang- og sykkelveg langs fv. 453 frå Sætavegen til Vågåvegen.	Det skal byggjast gang- og sykkelveg på ei om lag 1300 m. Målet er å gje betre trafikktryggleik for gåande og syklende.	2019
Undergang RV 15 ved Tessand sentrum.	Betring av trafikktryggleik ved betre tilkomst til strandsona på Tessand.	Ikkje planlagt
Gang- og sykkelveg langs rv. 15, frå innkøyring Sveaholsvegen - Steindalsvegen	Vegstrekning på om lag 400 meter som manglar gang- og sykkelveg.	Ikkje planlagt,
Gang- og sykkelveg frå Klonas til krysset Randen RV 15- FV 51	Ønskje om forlenging av eksisterande gang- og sykkelveg langs rv. 15 som vil gi betre trafikktryggleik for mjuke trafikantar.	Ikkje planlagt

Gang- og sykkelveg langs Nedre Nordheradsveg frå sentrum til Båthamn ved Vanglandet	Ønskje om bygging av gang- og sykkelveg langs fv. 454	Ikkje planlagt
Sjå generelt på vegar/skuleskyssvegar med tanke på buss, vegstandard, busshaldeplass m.m.	Betre trafikktryggleiken for skuleelevar og andre bebuarar som nyttar seg av kollektivtrafikk.	Ikkje planlagt

Ikkje planlagde tiltak må sjåast på som innspel med tanke på betring av trafikktryggleiken i Vågå kommune.